

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 72252440-610-[2017-84]- 8445
Konu : Yazılı soru önergesi

30.10.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/07/2017 tarihli ve 43452547-120.07-108446 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde alınan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'e ait 7/15044 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, soru önergesinde yer alan hususlar aşağıda değerlendirilmiştir.

Bilindiği üzere, geçici personel 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrasında düzenlenmiş olup, Türkiye İstatistik Kurumu ve Yüksek Seçim Kurulunda bu kapsamda istihdam edilecek geçici personelin çalışma usul ve esasları ile bunlara yapılacak ödemeler her yıl Bakanlar Kurulu kararlarıyla yürürlüğe konulan esaslarla belirlenmekte, özelleştirme uygulamaları sonucunda iş sözleşmeleri sona eren işçilerden kamu kurum ve kuruluşlarında geçici personel statüsünde istihdam edilenlere ilişkin esaslar ise "Özelleştirme Uygulamaları Sonucunda İş Sözleşmeleri Sona Eren İşçilerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Geçici Personel Statüsünde İstihdam Edilmelerine İlişkin Esaslar"da belirlenmiş bulunmaktadır.

Ayrıca, geçici personele uygulanacak mali ve sosyal haklar (ek ödeme dahil), 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre toplu sözleşmenin kapsamında bulunmaktadır.

Geçici personele ilişkin mevzuatta bu personele yapılacak ödemeler arasında, 1/1/2016 tarihine kadar "ek ödeme" adı altında herhangi bir ödeme unsuru bulunmamaktaydı. Bu dönemde bazı geçici personelin, kendilerine 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesine göre ek ödeme yapılması talebiyle yapmış oldukları başvuruların ilgili idarelerce reddedilmesi üzerine açmış oldukları davalar neticesinde ilk derece mahkemelerince verilen bazı kararlar geçici personel lehine sonuçlanmış, bunlardan bazıları, idare mahkemelerinin kararlarına itiraz edilmeden veya istinaf yoluyla bölge idare mahkemeleri kararlarıyla davacılar lehine sonuçlanarak kesinleşmiştir.

Ancak, bu mahkeme kararlarının nasıl uygulanması gerektiği hususunda idarelerce tereddütler yaşanmıştır. Zira, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi kapsamında, aylıklarının 657 sayılı Kanuna göre alan veya anılan maddede sayma yoluyla belirtilen personel bulunmakta olup, geçici personel bu kapsamda bulunmamaktadır. Herhangi bir hizmet sınıfı ve kadro unvanı olmayan geçici personelden lehine yargı kararı bulunanlara, ek ödeme yapılması durumunda, yapılacak ek ödemenin hangi usul ve esaslar çerçevesinde, hangi tutarda yapılacağı konusunda belirsizlik bulunmakta, mahkeme kararlarında da buna ilişkin açıklık yer almamaktadır.

Bunun sonucunda bazı idareler geçici personel lehine olsa dahi hukuki imkansızlık nedeniyle mahkeme kararlarını uygulayamazken, diğer bazı idarelerce birbirinden farklı oranlar esas alınmak suretiyle geçici personele ek ödeme adı altında ödemeler yapılmaya

başlanmış, böylece aynı statüde bulunan geçici personelden bir kısmına ek ödeme verilemezken bazılarında farklı tutarlarda ek ödeme vermeye başlanmıştır.

Farklı ek ödeme uygulamalarının ortadan kaldırılması ve aynı statüde olup da ek ödeme alamayan tüm geçici personelin bu ödemeden faydalandırılmasını teminen, 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşmenin 24 üncü maddesiyle bu personele, 1800 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek ödeme imkanı getirilmiş, bunun dışında eşitsizlik yaratacak tüm ödemelerin önüne geçilebilmesi için de anılan Toplu Sözleşme maddesine, bu maddede yer alan tutar dışında, döner sermaye dahil başka bir kaynaktan ek ödeme ve benzeri adla herhangi bir ödeme yapılamayacağı hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Devlet hastanesinde geçici personel statüsünde istihdam edilen personelin hastane döner sermaye gelirlerinden kendisine ek ödeme yapılması talebiyle yapmış olduğu başvurunun reddi üzerine açmış bulunduğu davada, itiraz konusu kuralın Anayasaya aykırı olduğu kanısına varan Mahkemece iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmuş, söz konusu başvuru sonucunda Anayasa Mahkemesinin 23/12/2015 tarihli ve E:2014/199, K:2015/115 sayılı Kararında; kanun koyucu tarafından döner sermaye gelirlerinden yararlanabilecek personel olarak memur ve sözleşmeli personel statülerinin öngörülmesinde, bir başka deyişle geçici personel statüsüne bu düzenlemede yer verilmemesinde eşitlik ilkesine aykırılık bulunmadığı ifade edilerek dava reddedilmiştir. Anayasa Mahkemesinin bu kararı, aynı veya benzer konuda açılmış bulunan diğer davalar için de dönüm noktası olmuş, görülmekte olan davalar idareler lehine sonuçlanmaya başlamış, geçici personel lehine kesinleşen kararlar da Danıştay tarafından hukuka aykırı bulunarak kanun yararına bozulmaya başlanmıştır.

Bu çerçevede yapılan değerlendirme sonucunda, Kamu Denetçiliği Kurumunun söz konusu Tavsiye Kararına ilişkin Bakanlığımızca verilen 11/5/2017 tarihli ve 4349 sayılı cevabi yazıyla,

“...Yukarıda belirtilen kanunlar, kanun hükmünde kararname, Bakanlar Kurulu kararlarındaki hükümler, Toplu Sözleşme hükmü, Anayasa Mahkemesi kararları ve (istisnai olarak kişilerin lehine sonuçlanarak kesinleşmiş olanlar dışında) yerleşik hale gelmiş olan idari yargı kararları ile lehine sonuçlanarak kesinleşmiş yargı kararı olanlar hakkında verilmekte olan kanun yararına bozma kararları dikkate alındığında; lehlerine verilen yargı kararı bulunan geçici personele, hem bu yargı kararları uyarınca hem de Toplu Sözleşme uyarınca ek ödeme yapılmasının, aynı statüde istihdam edilen geçici personelin önemli bir kısmına sadece Toplu Sözleşmeye göre ek ödeme yapılırken diğer kısmına ise buna ilave olarak aynı nitelikte mükerrer bir ödeme yapılması sonucunu doğuracağı ve bu durumun eşitlik, adalet, hakkaniyet ve hukukilik ölçütlerine uygun düşmediği değerlendirilmektedir.” şeklinde görüş verilerek Tavsiye Kararında yer alan çözümün uygulanabilir nitelikte görülemediği belirtilmiştir.

Bilgilerini arz ederim.


Naci AĞBAL
Maliye Bakanı